

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 25Co/21/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2220202636
Dátum vydania rozhodnutia: 11. 05. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ľubica Spálová
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2021:2220202636.1

Uznesenie

Krajský súd v Trnave v senáte zloženom z predsedníčky senátu: JUDr. Ľubica Spálová a členov senátu: JUDr. Anton Jaček a JUDr. Peter Duman v spore žalobcu: O. W., nar. XX.XX.XXXX, adresa B. V. XXX/X, X. O., zastúpeného advokátkou: JUDr. Eva Skačániová, so sídlom Korzo Bélu Bartóka 789/3, Dunajská Streda, proti žalovanej: W. W., nar. XX.XX.XXXX, adresa B. V. XXX/X, X. O., prechodne M. B. XXXX/XX, X. M., zastúpenej advokátkou: JUDr. Iveta Majlingová, so sídlom Pohraničná 7, Komárno, o určenie, že nehnuteľnosti patria do bezpodielového spoluvlastníctva manželov, o návrhu žalobcu na nariadenie neodkladného opatrenia, na odvolanie žalovanej proti uzneseniu Okresného súdu Dunajská Streda z 20.08.2020, č. k. 20C/21/2020-71, takto

rozhodol:

Odvolací súd napadnuté uznesenie súdu prvej inštancie mení tak, že návrh žalobcu na nariadenie neodkladného opatrenia zamietá.

odôvodnenie:

1. Napadnutým uznesením súd prvej inštancie na návrh žalobcu nariadil neodkladné opatrenie, ktorým zakázal žalovanej

1/ akýmkoľvek spôsobom, okrem bežnej údržby, nakladať s nehnuteľnosťami nachádzajúcimi sa v k. ú. X. M., obci X. M., okrese Dunajská Streda, zapísanými na LV č. XXXX Okresného úradu Dunajská Streda ako: - parcela registra „C“, parc. č. 1963/271, zastavaná plocha a nádvorie vo výmere 174 m², - parcela registra „C“, parc. č. 1963/787, orná pôda vo výmere 335 m², - rodinný dom súp. č. XXXX na parcele č. 1963/271,

2/ akýmkoľvek spôsobom nakladať so svojím spoluvlastníckym podielom o veľkosti 1/3 k nehnuteľnostiam nachádzajúcim sa v k. ú. X. M., obci X. M., okrese Dunajská Streda, zapísaným na LV č. XXXX Okresného úradu Dunajská Streda ako: - parcela registra „C“, parc. č. 1963/788, zastavaná plocha a nádvorie vo výmere 215 m², - parcela registra „C“, parc. č. 1963/789, orná pôda vo výmere 27 m², všetko až do právoplatného skončenia konania vedeného na Okresnom súde Dunajská Streda pod sp. zn. 20C/21/2020.

2. Z napadnutého uznesenia je zrejmé, že súd prvej inštancie sa na účely konania o neodkladnom opatrení oboznámil s listinnými dôkazmi: sobášny list manželov a rodný list žalovanej, výpis z LV č. XXXX a XXXX pre k. ú. X. M., kúpna zmluva (nadobúdacia zmluva žalobcu a jeho manželky k nehnuteľnostiam uvedeným vo výroku) z 18.12.2017 a potvrdenie banky (J., a.s.) z decembra 2017 o prevode - úhrade kúpnej ceny, kúpna zmluva (scudzovacia v prospech WIKING STAV s.r.o.) zo 06.03.2017, potvrdenia banky (G. banka, a.s.) o pohyboch na účte žalobcu z júla 2020 (kredit 40.000 € a ich následný výber v hotovosti, odoslanie sumy 30.000 € žalobcom), záložná zmluva (uzavretá medzi manželmi ako záložcami a G. bankou, a.s. ako záložným veriteľom) zo 06.12.2017, výpis z LV č. XXX a XXXX pre k. ú. X. O. s vyznačeným záložným právom G. banky, a.s. k zapísaným nehnuteľnostiam, inzerát č. 136378 z internetovej stránky D., ktorého predmetom je ponuka na predaj rodinného domu uvedeného vo výroku vrátane fotografií. Súd prvej inštancie zistil, že inzerát je k 20.08.2020 aktuálny.

3. Súd prvej inštancie vec právne posúdil na základe ustanovení § 324 ods. 1, § 325 ods. 1 a § 327 Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“) a vychádzajúc z obsahu návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia a pripojených listín dospel k záveru, že žalobca osvedčil skutočnosti odôvodňujúce obavu z ohrozenia exekúcie pre prípad jeho úspechu v konaní o veci samej. Žalovaná je na základe darovacej zmluvy, ktorej platnosť žalobca spochybňuje, výlučným vlastníkom dotknutých nehnuteľností, ktoré preukázateľne ponúka na predaj. Týmto konaním žalovaná prejavuje úmysel previesť svoje vlastnícke právo na inú osobu, čo podľa zaužívanej súdnej praxe dostatočne odôvodňuje obavu z možného ohrozenia exekúcie. Z uvedeného dôvodu prvoinštančný súd návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia vyhovel, a to aj vo vzťahu k spoluvlastníckemu podielu uvedenému v bode 2/ výroku, keďže tento žalovaná tiež nadobudla dotknutou zmluvou a teda aj v tomto prípade je dôvodný predpoklad, že môže svoj spoluvlastnícky podiel scudzit’.

4. Žalovaná sa voči tomuto uzneseniu odvolala z dôvodu nesprávneho skutkového a právneho posúdenia veci [§ 365 ods. 1 písm. f) a h) CSP] a žiadala, aby odvolací súd napadnuté uznesenie zrušil. Žalovaná v odvolaní namietala, že na nariadenie neodkladného opatrenia neboli splnené podmienky stanovené § 325 ods. 1 CSP, pretože žalobca neosvedčil, že existuje právny vzťah medzi ním a žalovanou, ktorý vyžaduje bezodkladnú úpravu a neosvedčil dôvodnosť a trvanie nároku, ktorému sa má poskytnúť ochrana s veľkou mierou pravdepodobnosti, oprávnenosti bránenia svojho práva. Svoju žalobu odôvodňuje tvrdením, že predmetné nehnuteľnosti mali byť nadobudnuté zo spoločných prostriedkov manželov, preto podľa jeho názoru tvoria predmet bezpodielového spoluvlastníctva manželov (ďalej len „BSM“). Žalobca nešpecifikoval na základe čoho považoval darovaciu zmluvu, ktorou nehnuteľnosti nadobudla ich spoločná dcéra (žalovaná) za neplatnú, ani sa právne nevysporiadal s nesporne platnou darovacou zmluvou z 11.11.2019, ktorou jeho manželka nehnuteľnosti darovala žalovanej. Dôvodnosť neodkladného opatrenia musí byť podmienená aspoň pravdepodobnou oprávnenosťou nároku, ktorému sa má poskytnúť bezodkladná úprava. Žalobca sa však nepodložene domáha nevykonateľného práva, ku ktorému navyše ani nepreukázal naliehavý právny záujem. Otázka skúmania predmetu BSM je totiž predbežnou otázkou, ktorú súd skúma v rámci vyporiadania BSM a ktorý nárok si žalobca môže uplatňovať v rámci konania o návrhu na vyporiadanie BSM po rozvode manželstva, o ktorom Okresný súd Dunajská Streda koná pod sp. zn. 7Pc/5/2020. Žalobca v rámci určovacej žaloby nepreukázal naliehavý právny záujem na určení práva, ktorého sa domáha petitom žaloby. Naliehavý právny záujem sa viaže na konkrétny určovací petit a súvisí s vyriešením otázky, či sa žalobou s daným určovacím petitom môže dosiahnuť odstránenie spornosti žalobcovho práva. V danom prípade žalobcov určovací petit nebude mať právne následky na odstránenie spornosti ním tvrdeného práva, keďže otázka predmetu BSM je prejudiciálnou otázkou v konaní o vyporiadanie BSM. Keďže zo strany súdu prvej inštancie bola pri rozhodovaní o neodkladnom opatrení nesprávne vyhodnotená dôvodnosť neodkladného opatrenia spočívajúca aspoň v pravdepodobnosti oprávnenosti nároku, ktorému sa má poskytnúť bezodkladná úprava, neboli podľa názoru žalovanej splnené podmienky pre vydanie neodkladného opatrenia. V neposlednom rade žalovaná popiera tvrdenia žalobcu, že dané nehnuteľnosti boli uhrádzané zo spoločných prostriedkov jej rodičov. Žalobca sám pri uzatváraní kúpnej zmluvy, ktorou matka žalovanej odkupovala nehnuteľnosti potvrdil, že nehnuteľnosti, ktoré jej matka nadobudla neboli vyplácané z prostriedkov tvoriacich BSM rodičov.

5. Žalobca vo vyjadrení k odvolaniu žalovanej nesúhlasil s jej závermi. Žalovaná je dcérou manželky žalobcu a žalobcu. Vlastníctvo k nehnuteľnosti nadobudla od manželky žalobcu, ako výlučnej vlastníčky. Vlastníctvo k sporným nehnuteľnostiam manželka žalobcu nadobudla nezákonne, nedošlo k nemu z prostriedkov výlučnej jej patriacich z titulu dedenia, či darovania, ale zo spoločných peňažných prostriedkov manželov, t. j. žalobcu a matky žalovanej. Žalobca má preto naliehavý právny záujem na určení, že sporné nehnuteľnosti nepatria do výlučného vlastníctva žalovanej, ale patria do BSM s jeho manželkou - F. W.. Bez takéhoto určenia je vlastnícke právo žalobcu ohrozené - nemôže ho zaradiť do masy BSM, keď jeho zánikom z rôznych zákonom určených dôvodov by došlo k jeho vyporiadaniu. Na určení, že predmetné nehnuteľnosti patria do BSM má žalobca záujem bez ohľadu na to, že došlo, alebo dôjde k jeho zániku, teda aj bez ohľadu na to, že masu BSM treba určiť po jeho zániku z dôvodov jej vyporiadania. Žalobcom požadovaným určovacím petitom nepochybne je možné i potrebné vyriešiť spornosť vlastníckych vzťahov k sporným nehnuteľnostiam a tým vyriešiť v tomto ohľade stav neistoty. V čase podania žaloby a návrhu na neodkladné opatrenie takýto stav neistoty bol daný a pretrváva aktuálne do dnes, bez ohľadu na to, že 02.09.2020 (mimočodom 2 mesiace po podaní žaloby žalobcom spolu s návrhom na vydanie neodkladného opatrenia) podala manželka

žalobcu návrh na rozvod manželstva a súd manželstvo (zatiaľ neprávoplatne) rozviedol 06.10.2020. Pre vyporiadanie BSM po právoplatnom rozvode manželstva bude potrebné určiť predmet vyporiadania, do ktorého žalobca sporné nehnuteľnosti mieni zaradiť. Za daného stavu na tomto stave nič nezmení ani právoplatnosť rozvodu, naďalej bude pretrvávať neistota vlastníctva v BSM a právo žalobcu, aby sporné nehnuteľnosti boli zaradené do BSM, bude aj po právoplatnosti rozvodu manželstva ohrozené. Ide teda o aktuálny stav objektívnej právnej neistoty. Jeho odstránenie v rámci vyporiadania BSM, by sa opätovne viazalo len na určovací (prvotný, základný) petit, že sporné nehnuteľnosti patria do BSM a nie na petit domáhajúci sa priamo plnenia. V konkrétnom prípade možné vyporiadanie BSM ohľadom nehnuteľností patriacich do masy BSM za daného právneho stavu ani neprichádza do úvahy, pretože okrem sporných nehnuteľností, iné nehnuteľnosti do masy BSM nebude možné po právoplatnosti rozvodu zaradiť. Zaradenie predmetných nehnuteľností do masy BSM bude preto naďalej sporné a stav právnej neistoty v tomto ohľade bude pretrvávať. Odstránenie tohto stavu právnej neistoty je možné len určovacím petitom, že predmetné nehnuteľnosti patria do BSM a že ich výlučnou vlastníčkou nemôže byť žalovaná. Ak totiž manželka žalobcu nadobudla nehnuteľnosti počas trvania manželstva s ním inak ako darovaním, alebo dedením, resp. z finančných prostriedkov podľa týchto titulov nadobudnutých, nenadobudla sporné nehnuteľnosti zákonným spôsobom do výlučného vlastníctva. Kúpna zmluva, ktorá stanovila pre ňu nadobúdaci titul je neplatným právnym úkonom (od začiatku) pre jeho rozpor so zákonom. Nemohla sa preto manželka žalobcu stať výlučnou vlastníčkou sporných nehnuteľností. Neplatný je aj právny úkon - darovacia zmluva, podľa ktorej manželka žalobcu previedla nehnuteľnosti na žalovanú, pretože tieto nehnuteľnosti F. W. darovala dcére ako nevlastníčka nehnuteľnosti, ktoré mohli darovať dcére len obaja jej rodičia z titulu bezpodielového spoluvlastníctva manželov. Trvá preto na tom, že žalobca osvedčil naliehavý právny záujem na určovacej žalobe a na ňu sa viažucom návrhu na vydanie neodkladného opatrenia. Iba takýmto určovacím petitom môže žalobca dosiahnuť odstránenie spornosti svojho práva a neistoty svojho právneho postavenia vo vzťahu k vlastníctvu k sporným nehnuteľnostiam. Predmetná určovacia žaloba je opodstatnená, pretože iba ňou možno dosiahnuť odstránenie spornosti vlastníctva k nehnuteľnostiam. Nie je nevyhnutné ďalšie súdne konanie súvisiace práve s touto otázkou (vyporiadanie BSM je možné riešiť predovšetkým dohodou) a do úvahy prichádza aj zákonná fikcia o premene BSM na podielové spoluvlastníctvo ako nevyvrátiteľná právna domnienka. Určovacia žaloba v danom prípade má nepochybne preventívnu povahu, účelom ktorej je poskytnutie ochrany právnomu postaveniu žalobcu skôr, než dôjde k porušeniu jeho právneho vzťahu a práva k nehnuteľnosti, teda vtedy, keď nie je možné domáhať sa ochrany žalobcu žalobou na plnenie.

6. Žalovaná v odvolacej replike zotrvala na tom, že žalobca s definovaným petitom žaloby nepreukázal naliehavý právny záujem na určovacom petite a že v danom prípade návrh na nariadenie neodkladného opatrenia neobsahoval náležitosti uvedené v § 326 CSP. Navrhovateľ neodkladného opatrenia v návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia neosvedčil, že existuje právny vzťah medzi ním a protistranou, že tento vyžaduje bezodkladnú úpravu. Rovnako neosvedčil dôvodnosť a trvanie nároku, ktorému sa má poskytnúť ochrana a to predovšetkým, existenciu veľkej miery pravdepodobnosti oprávnenosti bránenia, alebo domáhania sa svojho práva v spore. Žalovaná trvá na tom, že pre vydanie neodkladného opatrenia neboli splnené náležitosti v zmysle § 325 ods. 1 CSP. Žalobca sa písomne podanou žalobou domáha, aby súd určil, že nehnuteľnosti tvoriace predmet sporu patria do BSM Ing. O. W. (žalobcu) a Mgr. F. W.. Svoju žalobu odôvodňuje tvrdením, že predmetné nehnuteľnosti mali byť nadobudnuté zo spoločných prostriedkov manželov, preto podľa jeho názoru tvoria predmet BSM. Žalobca nepreukázal opak svojho tvrdenia vyjadreného v čestnom prehlásení zo dňa 12.01.2018 vyhotovenom jeho právnu zástupkyňou, kde vyhlasoval, že nehnuteľnosti neboli nadobudnuté z prostriedkov BSM a neodstránil ani rozpor medzi svojim predchádzajúcim čestným vyhlásením a súčasným účelovým tvrdením o tom, že tieto nehnuteľnosti mali byť financované zo spoločných prostriedkov. Žalovaná trvá na tom, že opak je pravdou. Pokiaľ sa na nadobudnutie vecí použijú iné prostriedky, ktoré nespĺňajú charakter spoločných prostriedkov manželov a účastníkom kúpnej zmluvy je len jeden z manželov, netvorí táto vec bezpodielové spoluvlastníctvo manželov. Pred nadobudnutím nehnuteľností tvoriacich predmet žaloby sa strany sporu dohodli, že predmetné nehnuteľnosti budú tvoriť vlastníctvo matky žalovanej, ktorá neskôr prevedie tieto nehnuteľnosti na žalovanú. V čase uzavretia kúpnej zmluvy žalovaná ešte nenadobudla plnoletosť. Na kúpu tejto nehnuteľnosti mali byť použité finančné prostriedky pochádzajúce z predaja nehnuteľností vo vlastníctve vtedy ešte maloletej žalovanej, a to v celkovej výške 90.000,- Eur. Žalovaná v tom čase ešte ako maloletá, avšak tesne pred dovŕšením plnoletosti, zastúpená rodičmi, predala svoje nehnuteľnosti. Kúpna cena vo výške 90.000,- Eur musela byť vinkulovaná do jej plnoletosti, avšak medzi ňou a rodičmi došlo k dohode, že dočasne budú na kúpu rodinného domu použité výlučné finančné prostriedky jej matky, taktiež výlučný úver, ktorý prevzala jej matka a otec zapožičia na účely

kúpy sumu 35.000,- Eur, (šlo o na neho pripadajúcu polovicu sumy 70.000,- Eur, ktorú uvádza v žalobe). Trval však na tom, že mu bude táto čiastka vrátená ihneď po uvoľnení vinkulovanej sumy 90.000,- Eur. Ako kupujúca figurovala jej matka, keďže sa kúpa uskutočnila z jej výlučných finančných prostriedkov. Matka žalovanej však mala v úmysle neskôr tieto nehnuteľnosti darovať svojej dcére s čím bol žalobca uzrozumený. Toto sa uskutočnilo darovacou zmluvou zo dňa 11.11.2019. Rodičia žalovanej od začiatku manželstva hospodárili oddelene. Práve z uvedených dôvodov žalobca bol uzrozumený s tým, že kúpa nehnuteľností, rodinného domu nebola financovaná zo spoločných prostriedkov, a preto trval na vrátení zapožičaných peňazí po uvoľnení vinkulácie účtu. Žalovaná ihneď na druhý deň, po dovŕšení plnoletosti poukázala na účet žalobcu sumu 24.000,- Eur v prospech jeho účtu XXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXX a zároveň odovzdala žalobcovi v hotovosti sumu 8.000,- Eur, ktorú sumu v ten istý deň vybrala z účtu. Práve z týchto dôvodov žalobca podpísal aj čestné prehlásenie zo dňa 12.01.2018, kde prehlasuje, že sa v plnej miere oboznámil s kúpnu zmluvou zo dňa 20.12.2017, s ktorým prevodom súhlasí. Prehlásil, že Mgr. F. W. nadobúda predmetné nehnuteľnosti z oddelených finančných prostriedkov výlučne jej patriacich, ktoré nie sú predmetom ich bezpodielového spoluvlastníctva manželov. Predmetné čestné prehlásenie podľa vedomostí žalovanej vyhotovovala právna zástupkyňa žalobcu JUDr. Skačániová, ktorá rovnako vyhotovovala aj kúpnu zmluvu, ktorou žalovaná odpredala nehnuteľnosti za sumu 90.000,- Eur, kde zastupovala oboch rodičov žalovanej. Je preto pre žalovanú nepochopiteľné, že právna zástupkyňa spochybňuje predmetné čestné vyhlásenie ako aj tvrdenia o použití finančných prostriedkov z predaja nehnuteľností žalovanej. Ako dôkaz navrhla potvrdenie G. banky a.s. zo dňa 16.09.2020, výsluch svedkyne Mgr. F. W., návrh na schválenie právneho úkonu, kúpnu zmluvu zo dňa 06.03.2017. Keďže zo strany prvoinštančného súdu pri rozhodovaní o neodkladnom opatrení bola nesprávne vyhodnotená dôvodnosť neodkladného opatrenia spočívajúca aspoň v pravdepodobnosti oprávnenosti nároku, ktorému sa má poskytnúť bezodkladná úprava, neboli podľa názoru žalovanej splnené podmienky pre vydanie neodkladného opatrenia.

7. Žalobca sa už k odvolacej replike žalovanej v určenej lehote vecne nevyjadril. Uviedol len, že dôvodom sú osobné rokovania o možnosti uzavretia mimosúdnej dohody, od čoho závisí aj prípadné späťvzatie žaloby. Na výzvu odvolacieho súdu doplnil, že doposiaľ (k 07.05.2021) k dohode nedošlo.

8. Krajský súd v Trnave ako súd odvolací (§ 34 CSP), po zistení, že odvolanie bolo podané včas (§ 362 ods. 1 CSP), oprávneným subjektom - stranou, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 359 CSP), proti rozhodnutiu súdu prvej inštancie, proti ktorému zákon odvolanie pripúšťa [§ 355 ods. 2 v spojení s § 357 písm. d) CSP], po skonštatovaní, že podané odvolanie má zákonné náležitosti (§ 127 a § 363 CSP) a že odvolateľ použil podľa obsahu podania (§ 124 ods. 1 CSP) zákonom prípustné odvolacie dôvody [§ 365 ods. 1 písm. f) a h) CSP], preskúmal napadnuté rozhodnutie v medziach daných rozsahom (§ 379 CSP) a dôvodmi odvolania (§ 380 ods. 1 CSP), s prihliadnutím ex offio na prípadné vady týkajúce sa procesných podmienok, ktoré ale nezistil (§ 380 ods. 2 CSP), súc pritom viazaný skutkovým stavom ako ho zistil súd prvej inštancie bez potreby zopakovať alebo doplniť dokazovanie (§ 383 CSP), postupom bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 ods. 1 CSP a contrario), po preskúmaní zákonnosti a vecnej správnosti rozhodnutia a jemu predchádzajúceho konania dospel k záveru, že odvolanie žalovanej je dôvodné, v dôsledku čoho treba napadnuté uznesenie súdu prvej inštancie zmeniť (§ 388 CSP).

9. Predmetom konania vo veci samej vedenej na súde prvej inštancie je určenie, že nehnuteľnosti označené vo výroku napadnutého uznesenia a spoluvlastnícky podiel k nim patria do BSM žalobcu a jeho manželky. Napadnutým uznesením súd prvej inštancie nariadil neodkladné opatrenie, ktorým zakázal žalovanej ako dcére žalobcu a jeho manželky nakladať so spornými nehnuteľnosťami po tom, čo ich dostala do daru od manželky žalobcu.

10. Predmetom prieskumu odvolacieho súdu, s poukazom na rozsah odvolania a žalobcom uplatnenú odvolaciu argumentáciu, bolo posúdiť, či súd prvej inštancie správne vyhovel návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia na základe záveru, že došlo splneniu zákonných podmienok.

11. Z § 325 ods. 1 a § 326 ods. 1 CSP vyplýva, že návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia možno vyhovieť, ak je a) hodnoverne osvedčená dôvodnosť a trvanie nároku, ktorému sa má poskytnúť ochrana, a b) odôvodnená potreba neodkladnej úpravy pomerov alebo obava, že exekúcia bude ohrozená. Keďže citované ustanovenia sa systematicky dopĺňajú, a nie vylučujú, tieto podmienky musia byť splnené kumulatívne. Len vtedy, ak budú tieto podmienky splnené popri sebe, môže byť

učinené zadosť aj požiadavke primeranosti súdneho zásahu do vzťahov medzi stranami konania. Nie je totiž želané, aby sa právo strany disponovať so svojím majetkom obmedzovalo neodkladným opatrením napríklad iba z toho dôvodu, že exekúcia bude ohrozená. Účelom exekúcie je vymôcť splnenie exekučného titulu, ktorým je najčastejšie súdne rozhodnutie ukládajúce povinnosť plniť. Pokiaľ sa žalobca domáha uloženia takejto povinnosti žalobou, ktorá sa predbežne nejaví byť dôvodná, nemožno do vzťahu strán zasahovať neodkladným opatrením. Práve preto musí súd rozhodujúci o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia skúmať už v tomto štádiu konania nielen to, či sú splnené podmienky naliehavosti (§ 325 ods. 1 CSP), ale aj to, či je uplatňovaný nárok dôvodný a či trvá (§ 326 ods. 1 CSP).

12. Súd prvej inštancie návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia vyhovel v podstate z dôvodu, že žalobca osvedčil skutočnosti odôvodňujúce obavu z ohrozenia exekúcie pre prípad jeho úspechu v konaní o veci samej podľa § 325 ods. 1 CSP. Tvrdenia a dôkazy zodpovedajúce tejto podmienke na nariadenie neodkladného opatrenia aj riadne vyhodnotil v bode 7 napadnutého uznesenia. Podmienku spočívajúcu v hodnovernom osvedčení dôvodnosti a trvania nároku, ktorému sa má poskytnúť ochrana, prvoinštančný súd v rozpore s § 326 ods. 1 CSP už ale vôbec nevyhodnocoval. Odvolací súd však zistil, že v danej veci nie je daná ani odôvodnená potreba neodkladnej úpravy pomerov, či obava, že exekúcia bude ohrozená, preto by už bolo v odvolacom konaní nadbytočné zaoberať sa aj otázkou splnenia podmienok podľa § 325 ods. 1 CSP.

13. Vychádzajúc zo skutkových zistení prvoinštančného súdu, ktorými je odvolací súd v zásade viazaný, nemožno uzavrieť, že žalobca osvedčil skutočnosti odôvodňujúce potrebu neodkladnej úpravy pomerov, či obavu, že exekúcia bude ohrozená. Potrebu bezodkladného zásahu žalobca odôvodňoval hrozbou ďalšieho prevodu sporných nehnuteľností a spoluvlastníckeho podielu k nim na tretiu osobu. Žalobca však opomína účinky tzv. poznámky spornosti vychádzajúce z § 228 ods. 2 CSP, ktorý rozširuje záväznosť určitých výrokov súdu na tretie osoby. Podľa cit. ustanovenia je totiž výrok o určení vecného práva k nehnuteľnosti záväzný aj pre osobu, ktorej sa týka návrh na povolenie vkladu vecného práva k nehnuteľnosti, ak bol návrh podaný v čase, keď v katastri nehnuteľností bola zapísaná poznámka o súdnom konaní podľa § 38 a § 39 ods. 1 katastrálneho zákona (z. č. 162/1995 Z. z.). Existencia poznámky spornosti zapísanej v katastri nehnuteľností, ktorého údaje sú podľa § 69 katastrálneho zákona verejne dostupné, zabezpečuje publicitu prebiehajúceho sporu, čím narúša dobromyseľnosť nadobúdateľa vecného práva k nehnuteľnosti. Poznámka síce nebráni žalovanej nakladať s nehnuteľnosťou, no z § 228 ods. 2 CSP plynie, že ak by po zápise poznámky do katastra nehnuteľností žalovaná sporné nehnuteľnosti alebo spoluvlastnícky podiel previedla do vlastníctva tretej osoby a následne by bol žalobca v spore o určenie, že tieto patria do BSM úspešný, rozsudok určujúci vlastnícke právo žalobcu by bol záväzný aj pre nového nadobúdateľa nehnuteľností, pretože potenciálny nadobúdateľ má vďaka poznámke v katastri možnosť získať vedomosť o spornosti vlastníckeho práva a nemôže sa preto dovoľávať dobromyseľnosti. Záväznosť výroku o určení vecného práva k nehnuteľnosti tak účinne predchádza ďalším prevodom nehnuteľnosti a súdnym sporom s novými vlastníkmi. Neodkladné opatrenie je prostriedkom procesnej obrany, ktoré by sa malo použiť až vtedy, keď neexistujú iné zákonné možnosti ako dočasne upraviť pomery strán sporu. Nemožno preto uzavrieť, že účel neodkladného opatrenia možno v prejednávanej veci dosiahnuť len jeho nariadením, pretože práve na tento účel slúži rozoberaný inštitút poznámky spornosti. Žalobca má teda možnosť zabezpečiť zápis poznámky o žalobe o určenie vlastníckeho práva do katastra nehnuteľností a tým dosiahnuť ochranu svojich práv, ktorej sa domáha prostredníctvom navrhnutého neodkladného opatrenia. Odvolaciemu súdu je podľa § 186 CSP známe, že túto možnosť v danom prípade aj využil (pozri výpisy z listov vlastníctva č. XXXX a XXXX pre k. ú. X. M.). Pokiaľ by bol žalobca v spore úspešný a súd by určil, že nehnuteľnosti a spoluvlastnícky podiel k nim patria do BSM žalobcu a jeho manželky, do katastra nehnuteľností by bol žalobca opäť zapísaný ako vlastník a vecné práva, ktoré by boli zapísané v čase existencie poznámky spornosti, by museli byť nevyhnutne vymazané. Hrozba nakladania s dotknutou nehnuteľnosťou a spoluvlastníckym podielom zo strany žalovanej tak nepredstavuje priame ohrozenie práv žalobcu. Neodkladné opatrenie je ako subsidiárny procesný prostriedok ochrany práv, v tomto prípade nadbytočné, v dôsledku čoho nie je splnená zákonná požiadavka naliehavosti podľa ustanovenia § 325 ods. 1 CSP.

14. Zo všetkých týchto dôvodov je zrejmé, že neboli splnené podmienky podľa § 325 ods. 1 CSP, a preto mal súd prvej inštancie návrh na nariadenie neodkladného opatrenia podľa § 328 ods. 1 CSP zamietnuť. V dôsledku toho odvolací súd napadnuté uznesenie súdu prvej inštancie zmenil (§ 388 ods. CSP) tak, že

návrh žalobcu na nariadenie neodkladného opatrenia ako nedôvodný zamietol [§ 378 ods. 1 v spojení s § 328 ods. 1 CSP].

15. Pokiaľ ide o náhradu trov konania, keďže rozhodnutím o neodkladnom opatrení sa konanie nekončí, pretože je potrebné žalobu meritórne prejednať, o trovách súd rozhodne až v rozhodnutí, ktorým sa končí konanie vo veci samej (§ 354 v spojení s § 262 ods. 1 CSP).

16. Toto uznesenie prijal senát pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je podľa § 421 CSP prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 CSP).

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvom pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b) (§ 422 ods. 1 CSP).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 2 CSP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP).

Dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 CSP).

Dovolanie môže podať intervenient, ak spolu so stranou, na ktorej vystupoval, tvoril nerozlučné spoločenstvo podľa § 77 (§ 425 CSP).

Prokurátor môže podať dovolanie, ak sa konanie začalo jeho žalobou alebo ak do konania vstúpil (§ 426 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1).

Povinnosť podľa ods. 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 430 CSP).

Dovolanie prípustné podľa § 420 možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení (§ 431 ods. 1 CSP).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 ods. 2 CSP).

Dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci (§ 432 ods. 1 CSP).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (§ 432 ods. 2 CSP).

Dovolací dôvod nemožno vymedziť tak, že dovolateľ poukáže na svoje podania pred súdom prevej inštancie alebo pred odvolacím súdom (§ 433 CSP).

Dovolacie dôvody možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 434 CSP).

V dovolaní nemožno uplatňovať nové prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany okrem skutočností a dôkazov na preukázanie prípustnosti a včasnosti podaného dovolania (§ 435 CSP).